

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 32.

Konto czekowe P. K. O. 60143

CENA PRENUMERATY:

Miesięcznie mk. — 20 kwartalnie mk. 60.— rocznie mk. 240.—

Cena numeru pojedynczego 1.50 m.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od 5 — 7 wiecz.
Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 7—9 po poł. codziennie.

Rekopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.
Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem mk. 5.00, w tekście mk. 6.00, po tekście reklamy mk. 3.00, nekrologi mk. 2.00, zwyczajnie 2.50 (za wiersz petiowy jednolamowy).

Ogłoszenia drobne 40 f. za wyraz, dla poszukujących pracy 30
Ogłoszenia nadesłane po g. 6 wiecz. 50 procent drożej.

Teatr Polski

Dzielnia 18.

pod dyktando Fr. Mychalskiego.

Poniedziałek 19 b. m. o g. 8 wiecz.

Kościuszkę pod Racławicami

Obraz histor. w 5 akt. W. L. Anczyca.

W próbach

SYBIR

Zapolskiej

Wojna z Rosją.

Komunikat Sztabu Generalnego z dnia 18 lipca.

W rejonie Lidy toczą się żarte walki, Lida została przez nieprzyjaciela zajęta.

Na wschód od Nowogródka, Baranowicz i kanału Ogińskiego trwają walki z podsuwającym się nieprzyjacielem.

Na południowym Polessiu grupa wypadowa dywizji podhalańskiej wyparła silną obsadę bolszewicką i zajęła wieś Dąbrowice.

Na przedpolu Styru nieprzyja-

ciel prowadził energiczną akcję wywiadowczą i przegrupowuje się do generalnego ataku w kierunku Kowla.

W rejonie Dubna oddziały 18 dywizji piechoty sforsowały most na Ikwie zmuszając oddziały nieprzyjacielskie do wycofania się na wschód.

Całodzienne energiczne ataki na Krzemiec i Husiatyn zostały odparte.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego

Kuliński, generał ppor.

W Spaa.

PARYŻ, 17-go lipca. (PAT) Havas. Przedstawiciel Havasa telefonuje ze Spaa, że delegacja niemiecka zażądała zawieszenia na 18 godzin posiedzenia konferencji. Kanclerz Ferenbach odbył naradę z ministrami niemieckimi. Po wznowieniu obrad von Simons przedstawił szereg uwag, potem Ferenbach i Simons podpisali z zastrzeżeniami protokół w sprawie węgla. Sprawę odszkodowań odesłano do komisji mieszanej, w której skład wchodzi po 2 przedstawicieli każdego mocarstwa. Komisja ta zbierze się w Genewie prawdopodobnie w drugim tygodniu sierpnia. Na tej konferencji zakończono, wobec czego wszystkie delegacje dnia 17 b. m. rano opuściły Spaa.

PARYŻ, 17 lipca. (PAT) Radio. Delegacje francuska, włoska i japońska opuściły Spaa dziś rano. Kanclerz Ferenbach odebrał dziś rano do Kolonii, skąd uda się do Berlina. Delegacja angielska odejżdża specjalnym pociągami do Ostendy, gdzie wejdzie na okręt.

Trocki protestuje.

KOENIGSWUSTERHAUSEN, 18 lipca (PAT) Radio. Jak donoszą dzienniki niemieckie, na sobotnim wielkim zgromadzeniu oświadczył się Czicherin za natychmiastowe podjęcie rokowań pokojowych z Polską, natomiast Trocki protestował przeciw temu, twierdząc, że pokój nie powinien być przedewszystkiem zawarty, aż czerwona armia wkroczy zwycięsko do Warszawy.

Litwa a Rosją.

KOENIGSWUSTERHAUSEN, 18 lipca (PAT) Radio. Z Kowna donoszą, że traktat pokojowy zawarty między Litwą i Rosją. Rosja zobowiązała się zapłacić Litwie tytułem odszkodowania 10 milionów rubli w złocie.

A więc nie Brześć-Litewski.

LONDYN, 18 lipca. (PAT) Havas. Według „Times” wyjazd Krasina z Moskwy opóźnił się, w skutek zbiegu wypadków. Anglia sprzeciwia się wyborowi Brześcia-Litewskiego jako miejsca polsko-rosyjskiej konferencji pokojowej.

Turecja a Koalicja.

PARYŻ, 18 lipca. (PAT) Havas. Delegacja turecka otrzymała odpowiedź mocarstw sprzymierzonych na uwagi rządu tureckiego w sprawie projektu traktatu pokojowego. Przyznano Turcji dla podpisania traktatu zwłokę 10 dniową upływającą dnia 27 b. m. Turcja i Bułgaria otrzymały prawo reprezentacji komisji do spraw cieśnin. Zniesiono klauzule dotyczące dostarczenia przez Turcję wszystkich parowców o pojemności powyżej 1600 ton.

Mocarstwa sprzymierzone przewidują ewentualne wydalenie Turków z Europy jeśli rząd turecki odmówi podpisania traktatu, ujawni niemożność jego wykonania, lub też przywrócenia swej władzy w Azji mniejszej.

Na Słowaczczyźnie stan wyjątkowy.

PRAGA, 18 lipca. (PAT) Czeskie Biuro prasowe donosi z Preszburga, donoszą urzędowo, że w ostatnich czasach zaszły wydarzenia, które zagrażały spokojnemu przeprowadzeniu żniwa na Słowaczczyźnie w okęgach graniczących z węgarami. Z tego powodu zastosowano ostrą zarządzenia. Upelnomocniony minister dla Słowaczczyzny ogłosił stan wyjątkowy w szeregu komitetów.

Zaburzenia w Chinach.

PEKIN, 18 lipca (PAT) Havas. W Kwancheunie (?) w dniu 16 b. m. wywiązały się walki między rywalizującymi partja-

mi. Do Pekinu przywieziono wielu rannych. Połączenie z Tiensinem przerwane.

Umowa Austrii z Rosją.

WIEDEN, 18 lipca (PAT). Radio. — Rząd austriacki ratyfikował dnia 14 b. m. umowę zawartą między przedstawicielami Austrii i Rosji sowieckiej w sprawie pozostałych w Rosji jeńców austriackich. Rząd rosyjski ratyfikował ten traktat dnia 9 b. m. Według tego traktatu Austria zobowiązała się dochować neutralności i wstrzymać się od dostawy wszelkiej broni i amunicji.

Socjaliści a Śląsk Cieszyński.

MORAWSKA OSTRAWA 18 lipca. (PAT). Czeskie biuro prasowe donosi: Organ niemieckich socjalistów „Freiheit” zamieścił odezwę do robotników czeskich, niemieckich i polskich, aby domagali się stanowczo neutralizacji Śląska Cieszyńskiego.

Wymiana jeńców.

PARYŻ 18 lipca (PAT). Havas, 4 tys. Rosjan w tej liczbie 20 komisarzy bolszewickich opuściło w dniu 21 b. m. Marsylię, udając się do Odessy. Będą oni w myśl układu zawartego w Kopenhadze. Wydani w zamian za ostatnią partję obywateli francuskich zatrzymanych w Rosji.

Wymiana depesz.

PARYŻ 18 lipca (PAT). Havas. Z okazji święta Narodowego, prezydent Wilson nadesłał do prezydenta Dechanela depesze gratulacyjną, w której wyraża przekonanie, że wzyły przyjaźni i szacunku łączące Francję i Stany Zjednoczone nie są rozrywane, prezydent Dechanel oświadczył w odpowiedzi, że czuje się głęboko wzruszony wypowiedzianymi życzeniami i że przekonany jest, że uczucia wzajemnego szacunku Francji i Ameryki stanowiąc będą jedno z najpewniejszych gwarancji dla przywrócenia porządku.

Niemcy oddają okręty.

NOWYJORK 18 lipca (PAT). Radio. Jak donoszą niemieckie okręty przeznaczone dla Stanów Zjednoczonych opuściły port Brest i odjechały do Nowego Jorku.

LJON 18 lipca (PAT). Radio. Krążowniki niemieckie przyznane Francji: Königsberg, Stuttgart, Fillau, Strasburg oraz kilka innych okrętów wojennych opuściły porty niemieckie w dniu 14 b. m. Do Cherburga przybędą one 18 b. m.

Niemcy ubolewają.

BERLIN 18 lipca. (PAT). Havas. Sekretarz stanu Ministerstwa spraw zagranicznych von Haniel oraz radca Moll jako przedstawiciel prefekta policji przybyli po południu, do ambasady francuskiej, by wyrazić imieniem rządu żal z

powodu zamachu w dniu 1 lipca na sztandar Ambasady francuskiej, oraz oświadczyli, iż winowajca jest aresztowany. Kompanja „Reihswehr” ustawiona przed ambasadą sprezentowała broń w chwili wywieszenia sztandaru francuskiego.

Budowa nowego kanału.

NAUEN, 18 lipca (PAT). Radio. — Główny wydział parlamentu niemieckiego przyjął propozycję rządu przyznania 10 milionów marek jako pierwszej raty na budowę kanału między Dunajem a Renem. Po ukończeniu tej budowy ma być zaprowadzona komunikacja przez Ren do Morza Czarnego.

Ruch bolszewicki w Anatolii.

WIEDEN, 17 lipca (PAT) „Associated Press” donosi z Waszyngtonu: Wedle wiadomości z Konstantynopola od czasu ofensywy rosyjskiej przeciw Polsce agitacja bolszewicka w Anatolii przybrała szersze rozmiary. Agitatorzy rozszerzają pogłoskę, że Lenin po pokonaniu Polski, uderzy na Rumunję, a następnie przy pomocy Bułgarów wypędzi greków i państwa Zachodnie z Tracji.

Austria i koalicja.

PARYŻ 17 lipca (PAT). Odbyła się w Sant Germain ceremonia wymiany i ratyfikacji traktatu pokoju pomiędzy Austrią a państwami sprzymierzonymi.

Zobowiązania niemieckie co do węgla.

WIEDEN, 18 lipca (PAT). Radio. Biuro Wöfla donosi ze Spaa. Według propozycji podanych przez delegację niemiecką zobowiązał się rząd niemiecki do dostarczania poczynszu od 1 sierpnia 1920. (Na razie na przeciąg sześciu miesięcy) dwu milionów ton węgla miesięcznie. Następnie proponuje rząd niemiecki układ w sprawie połączenia na Górnym Śląsku. Niemcy mają według tej propozycji albo otrzymać prawo dysponowania węglem górnośląskim, albo mają mieć zagwarantowaną dostawę półtora miliona ton węgla górnośląskiego miesięcznie. Mieszana komisja ma postarać się w zagłębiu Ruhr o polepszenie bytu górników o ich pożywienie, ubranie i mieszkanie. Wreszcie proponują Niemcy aby koalicja zgodziła się na udzielenie Niemcom zaliczki w postaci środków żywności i surowców.

Ze stolicy i z kraju.

Grabiowska ofiarności.

KRAKOW, 17 lipca. (PAT) Hr. Zdzisław Tarnowski złożył deklarację, że sukrybuje na pożyczkę Odrodzenia 6 milionów marek, tudzież, że własnym sumptem ekwipuje i wysyła w pole oddział żołnierzy ochotników w liczbie 60 do 70 wraz ze swoim młodszym 17-letnim synem. Nadto funduje 40 łóżek szpitalnych i ty-

Bądźmy obywatelami!
Spieszmy z pomocą Ojczyźnie.
Nie skąpmy grosza na

Pożyczkę Odrodzenia Polski,

która jest obecnie

Pożyczką Obrony Polski

„Któż obywatel? Ten, co swymi trudami
Wspiera los braci, choć przeciwności bije,
Któremu wdzięczni rzekną bez obłudy:
Niech żyje wiecznie, bo dla nas on żyje!”

Fr. D. Koźmian.

leż dla ozdrowieńców, wreszcie ofiarowuje
25 pokoi w swym zamku dla ewakuowa-
nych i 162 miejsca w stajni i oborze dla
ich bydła.

Aresztowania małopolskich bundowców w Lwowie.

LWOW, 17 lipca. Policja lwowska
przeprowadziła szereg rewizji u szeregu
osób, zajmujących kierownicze stanowisko
w „Bundzie”.

Aresztowano adw. d-ra Jul. Hella,
adw. d-ra Oslara, którzy byli zarazem dy-
rektorami konsumu żydowsk. rob., dalej
adw. Finiglera, M. Wassermana, odpowiedz.
red. organu bundowców „Unsere Stimme”,
Arnolda Fuchsa, przew. org. rob. ślus. i
majstra krawieckiego N. Szapirę.

Dar arcyksięcia Karola.

KRAKOW 18 lipca. (PAT). Jak
podają dzienniki, arcyksiążę Karol Ste-
fan Habsburg z Żywca nadesłał do do-
wództwa oddziałów samochodowych w
Krakowie samochód osobowy wartości
około miliona marek, jako dar dla armii
polskiej.

Bolszewicy żydowscy.

KRAKÓW, 18. 7 (PAT). „Ilustrowany
Kurjer Krakowski” donosi: Wczoraj kra-
kowskie władze policyjne aresztowały
komitet związku „Bund”, który zgłosił
przynależność do 3 międzynarodówki
rosyjskiej. Na rozkaz władz internowa-
no w Dąbiu adwokata dr. Henryka
Schreibera, radcę miejskiego dr. Artura
Głaznera, adwokata dr. Michała Landen-
freja, adwokata dr. Leona Heinera,
koncypientów adwokackich dr. W. Ale-
ksandrowicza, dr. Zygmunta Glöksmana;
oprócz tego aresztowano Izraela E. Ei-
zena i Ewę Wurzel, właścicielkę składu
węgla na Kaźmierzu.

Przegraną plebiscyt.

Plebiscyt na Warmji i w powiatach
nadwiślańskich, jest przesądzony. Prze-
grany wracam z terytorium plebiscyto-
wego z Sztumskiego, gdzie po całym
szeregu masówek udowodniłem Warmi-
ńskiemu komitetowi plebiscytowemu,
jak wygrać było można w sztumskim,
gdyby plebiscytem nie kierowali księża,
ale parafiani. Bo plebiscyt, w którym
noże, węże gumowe, browningi; kije i
pięści głównie odgrywały rolę argumen-
tów, w którym demagogia i kłamstwa
z niemieckiej strony święcą orgie, nada-
je się operujący argumentami nabytymi
w seminarium duchownym jak Piłat do
pacierza. Plebiscyt domaga się ludzi
mających żelazne nerwy, posiadających
odwagę pracy pod hasłem jeden za
wszystkich, a wszyscy za jednego, a
nie strachajów; otaczających się gwardją,
a salwujących się dniem i nocą do —
Górek.

Ale o tem po tem. Miałem sposob-
ność wypowiedzieć niejedną verba veri-
tatis W. K. P. w Kwidzynie i zażąda-
m sady społeczeństwa nad niecną, głupią,
tebórzkowską i partyjną pracą kierowni-
ków WKP. Może wystarczy na razie
tylko ten jeden fakt, że gdy 14 dni
przed plebiscytem zdobyliśmy najsilniej-
sze osady podziemczalym, przez Niem-
ców skaptowanych placówek, a były wi-
doki, że przy wytyczeniu wszystkich sił
i forsowaniu masówek, a głównie wysu-
waniu działaczy lewicowych, dobyć moż-
na powiat; to ksiądz Ludwiczak uzależ-
nił dostarczenie nam samochodów od
każdorazowego jego pozwolenia. W 14
dniach pracy naszej w sztumskim nie
pozwolili sobie Niemcy na awantury w

rodzaju kwidzyńskich i olsztyńskich.
Udało się nam zaszachować ich pracę
w sztumskim, a kierownictwa Warm.
Kom. Pleb. to dziełem, że nie udało się
nam jej dokończyć.

Gdyby to Niemcy byli wiedzieli, że
jak słabą nieumiejętną i niedołężną ma-
ją do czynienia organizacją polską, to
doprawdy nie potrzebowaliby rzucać
tych setek milionów, a może miliardów,
w plebiscyt warmiński, mobilizować ta-
kiego aparatu agitacyjnego i wytyczać
wszystkich sił. Gdyby wiedzieli, że
przez cały komitet, wyjeżdżający samo-
chodem codziennie z Kwidzyna, nie
udało się w powiaty, ale jedzie po na-
technieniu do Poznania i Warszawy, wte-
dy nie widzieliby tych cudów, których
nigdy nie było.

Jesteśmy przekonani, że plebiscyt
mógł być wygrany. Wygrać go mieli-
śmy w wrześniu, październiku, grudniu.
Wtedy go „zarzuciła” Warszawa. Nie
teraz czas o tem pisać.

Akcja plebiscytowa warmińska jest
odstraszającym przykładem, jak nie win-
no się przeprowadzać plebiscytu.

„Kurjer Lwowski”.

Oszczędzać.

Hasłem chwili obecnej jest oszczę-
dność, posunięta wprost do ostatnich gra-
nic. Lecz przykład tej oszczędności winny
dać wszystkie urzędy państwowe, kasując
większość samochodów i powołów, które-
mi rozjeżdżają po mieście, przeważnie na
spacery, przeróżni urzędnicy. Koni nam
brak na froncie, a wszakżeż z koni, bę-
dących na usługach tych urzędników, moż-
na byłoby dobry szwadron kawalerii
sformować. A tym wszystkim panom wy-
starczyłyby bilety wolnej jazdy tramwa-
jem. Zaoszczędziłoby się na tem kolosal-
nie, gdyż obecnie utrzymanie powozu z
parą koni kosztuje skarb około 400 mk.
dziennie.

A zatem energiczne opanowanie orgii
jeżdżenia samochodami i powozami wy-
szłoby na korzyść skarbowi i armii.

Obrazki.

Któż zdoła opisać wiernie entuzjazm
chwili dzisiejszej. Kto zdoła wierne dać
odbicie temu, co się dziś w sercach pa-
triotycznych, pełnych zapala, dzieje...

Oto ulicą ciągnie pluton młodzieży
szkolnej, która zaciągnęła się do szeregów.
Spiewają. Cztery robotnice starsze, idąc
obok młodzieńców, płaczą... Jedna pod-
chodzi do pierwszego z rzędu ochotnika i
przez łzy: „Ale bolszewików nie wpuszcisz,
nie, prawda???”

Przed plakatami na rogu ulicy tłum
robotników... Wszyscy komentują żywo
treść wszelkich odezw, wezwań, apelów,
sprowadzając dyskusję do jednego: wyty-
czenia wszystkich sił w obronie Ojczyzny.
W gromadce znajduje się jakiś robotnik —
głuchoniemy. Żywo coś gestykuluje. Roz-
stawia zdziwionych obecnych na chodniku
— i segreguje: ty na front, ty słaby — zo-
stań... Kobiety zebrane płaczą. Jakiś chłop-
czyzna woła: Na front. Robotnicy młodzi
tłumaczą się, że w tej chwili idą na ko-
misję przeglądową.

Ulicą w pobliżu koszar spieszy gar-
stka robotarzy. Omawiają odezwę Naczel-
nika Państwa: „Dziadek wzywa — trza iść...”
Jak się okazuje, spieszą do Biura Wer-
bunkowego. Za chwilę spotykam ich z po-
wrotem. Twarze naszczęśliwione... Już za-
pisan.

Gdzieś ktoś przegląda listę ochotni-
ków, zapisanych danego dnia w Biurze
werbunkowym X. Sami robotnicy, ucznio-
wie i młodzież szkolna, przeważnie śre-
dnio lub małosamożnych rodziców. Toż
samo: młodzież, inteligenci pracujący i ro-
botnicy figurują na wszystkich innych lis-
tach. Oto, kto pierwszy spieszy na zew
zagrożonej Ojczyzny.

Wszystko dla ideału Wolnej Demo-
kratycznej Polski Ludowej. (J. W.)

Sprawy robotnicze.

Z fabryki K. Hoffrichtera.

Ogół robotników naszej fabryki,
idąc za chwałebnym przykładem innych
robotników postanowił też przyłożyć się
do niesienia pomocy Państwu naszemu
przez zakupienie Pożyczki Odrodzenia.
Za jednak fabryka nasza idzie 3 dni
tylko, więc zwróciliśmy się do p. Hoff-
richtera, by uruchomił fabrykę na cały
tydzień i w ten sposób umożliwił nam
robotnikom za pewne oszczędności kup-
ić pożyczki. P. H. oświadczył, że o
tem nie może być mowy, gdyż on ma
towar aż nadto, na który nie ma na-
bywców. Robotnicy prosili o sprze-
danie im tego towaru po cenie nomi-
nalnej. Ale i o tem nie chciał p. H.
słyszeć i wysłał robotników do wy-
działu aprobowczego przy Magistracie.
Takie stanowisko p. H. nas robotników
polskich nie dziwi. Gdyby chodziło o
pożyczkę dla rządu pruskiego, to nie-
wątpliwie p. H. inaczejby sprawę sta-
wiał. Jako prawdziwy kapitalista, dla
którego paskarskie ceny są jedynym
przekazaniem p. H. nie chce również
swym robotnikom sprzedać towaru po
uczciwej cenie. Nawet węgiel w naszej
fabryce sprzedaje się drożej robotnikom
niż gdzieś indziej.

Robotnik.

Na marginesie chwili.

Na zebraniu właścicieli kinematof-
grów m. stoł. Warszawy jednogłośnie
uchwalono: oddać wszystkie kinematof-
grafy w niedzielę d. 18 b. m. na przed-
stawienia bezpłatne dla żołnierzy, ochot-
ników i ich rodzin, oddać przedsiębior-
stwa do rozporządzenia Rady Obrony
Narodowej, jako najlepsze placówki do
propagandy anti-bolszewickiej i zebrać
1/4 miliona marek na cele Obrony Pa-
ństwowej.

Możeby tak i łódzcy przedsiębiorcy
kinematograficzni pospieszyli za przy-
kładem Warszawy. Przedewszystkiem
w Łodzi należałoby zwrócić uwagę na
aktualne obrazy agitacyjne, których
przecie jest podostatkiem w wydaniu
angielskim, francuskim lub amery-
kańskim.

Ruch współdzielczy.

Ze Stow. zapomogowego
„Bratnia Pomoc”.

O odbyto się ogólne zebranie człon-
ków stow. zapom. „Bratnia Pomoc”, na
którem odczytano sprawozdanie z dzia-
łalności za rok ubiegły. Członków stow.
posiada 1060, w roku sprawozdawczym
zmarło 20 osób. Przy stow. istnieje
2 tania herbaciarnie, biuro prenumeraty
pism i cztery sklepy spożywcze, od roku
1920 sklepy powyższe przekazane zostały
kooperatywie: „Łódzkiemu Spoż. Sto-
warzyszeniu”. Towarów sprzedano za

mk. 936,964.68 fen. Bilans stow. zamyla
się cyfrą mk. 48,557.42 fen. R-k strat
i zysków mk. 78,091.26 fen. Nadwyżkę
otrzymaną mk. 26,265.01 fen. podzieleno
jak następuje mk. 2,000 na plebiscyt,
mk. 8,000 na Pożyczkę Odrodzenia,
mk. 10,000 na nowo-fundowany dzwon
dla parafii Przem. Pańskiego, pozosta-
łość na fundusz społeczny stow.

Następnie odczytano nowy udosko-
niony statut, a zatwierdzony przez M.
S. Wewnętrznych, w którym punkt 10
zmieniono w ten sposób, że zapomogi
członkom wypłacane będą o 100% wyższe.
Wreszcie przystąpiono do wyboru zar-
ządu i komisji rewizyjnej, do zarządu
wybrano J. Bednarka, J. Pietrzyckiego
A. Kozłowicza i 2 zastępców.

J. Muszyński.

Złozenie akcesu do armii ochotniczej przez straż ogniową ochotniczą.

(k) Wczoraj o godz. 10-ej rano wszy-
scy członkowie 9-ciu oddziałów straży
ogniowej ochotniczej w Łodzi, zebrali się
na placu ćwiczeń 8-go oddziału przy ul.
Sienkiewicza nr. 54. Tutaj też przybyli
przedstawiciele straży ogniowych zgierskiej,
pabjanickiej i Rudzko-pabjanickiej, celem
wspólnego zgłaszania akcesu do armii
ochotniczej.

Przed ustawionymi w szeregi człon-
kami straży stanął wice-komendant pa-
karol Scheibler i odczytał odezwę Zwią-
zku Florjańskiego, nawołującą wszystkich
członków straży ogniowych do oddania się
do dyspozycji władzom wojskowym. Ode-
zwę tę przyjęto okrzykiem „Niech żyje ar-
mia polska”. Następnie naczelnik 6-go
oddziału J. Wolczyński wzniósł okrzyk na
cześć generała Hallera, podjęty entuzja-
stycznie przez wszystkich zgromadzonych.

Z placu wyruszone w pełnym szyku
z 3-ma orkiestrami na ul. Al. Kościuszki
nr. 4 przed gmach Dowództwa General-
nego, gdzie generał Olszewski przyjął
port wice-komendanta straży K. Scheib-
lera i zgodził się na włączenie straży ogni-
wej do armii. W gorącym przemówieniu
generał Olszewski nawoływał do jednoci-
li i ofiarności w obronie Ojczyzny, która
dziś znajduje się w groźnym niebezpie-
czeństwie; nadmieniał przytem, że powołna
część nawet starszych członków straży
ogniowej będzie przeznaczona na poster-
unki wartownicze i tym samym zastąpi
młodzież, która jest zdana do służby front-
towej.

W końcu generał Olszewski wzniósł
okrzyk na cześć Naczelnego Wodza Józe-
fa Piłsudskiego i Orkiestra zaintonowała
mazurka Dąbrowskiego. Drugi przemawiał
komendant miasta, kapitan Bilyk, stwier-
dzając objaw uczuć patriotycznych ze stro-
ny członków straży, wyraził nadzieję, że
wszyscy członkowie jak jeden mąż podda-
dą się chociaż ciężkiej, lecz zaszczytnej
służbie dla obrony Ojczyzny, oraz rygor-
owi wojskowemu; w końcu wzniósł okrzyk
na cześć straży ogniowej. Wicekomendant
straży p. Karol Scheibler następnie wzniósł
okrzyk na cześć armii polskiej w osobie
przedstawiciela Dowódcy generalnego szta-
bu, generała Olszewskiego. Okrzyk ten
pochwycony został przez wszystkich. Z Ale-
ja Kościuszki uformowany pochód ruszył uli-
cą Zachodnią, Cegielińską, Piotrkowską
przed gmachem Grand Hotelu urządził de-
filadę, gdzie znajdował się generał Olsze-
wski ze swoim sztabem.

Z Piotrkowskiej przy dźwiękach or-
kiestry, pochód udał się do 3-go oddziału
straży ogniowej, tutaj rozwiął się.

Dziś, w poniedziałek zarząd straży
przedstawi głównemu sztabowi spis człon-
ków, dla odpowiedniego zakwalifikowania

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

Dziś	Wincentego	
Jutro	Czesława	
19	Wschód słońca,	4 m. 0 s.
Poniedziałek	Zachód	8 m. 0 s.
	Wschód księżyca	8 m. 0 s.
	Zachód	9 m. 0 s.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dziś w poniedziałek Teatr Pol-
ski gra w dalszym ciągu „Kościuszkę po-
Raciawicami”, obraz historyczny W. L.
Anczyca, który wypełnia stale no bra-

widownię naszego teatru i wywołuje na sali nastroj entuzjastyczny.
W próbach „Sybir” Zapolskiej.

Z miasta.

Lekarze powiatowi do dyspozycji
D. O. G.

Ministerjum Zdrowia Publicznego zawiadomiło dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia dr. Skalskiego, że oddani zostali do dyspozycji D.O.G. Łódź następujący lekarze, będący na służbie państwowej: doktor medycyny, inspektor Julian Weiland, lekarze powiatowi: dr. Bronisław Klichowiecki (powiatu łódzkiego), dr. Władysław Hertzberg (powiatu noworadomskiego), dr. Ludomir Lipiński (powiatu piotrkowskiego), dr. Michała (powiat turecki).

Nadto ministerjum Zdrowia Publicznego odwołało reklamację doktora Siwińskiego, dr. Margulesa, Wolfsona i innych lekarzy na terenie Województwa łódzkiego i lekarzy powiatowi po ukończeniu działań wojennych, będą mieli prawo powrotu na dotychczasowe stanowiska.

Magistrat m. Zgierza wobec odezwy Rady Obrony Państwa.

(k) Wobec odezwy Rady Obrony Państwa i w związku z faktem wstąpienia kilku urzędników Magistratu do armii ochotniczej, Magistrat m. Zgierza na ostatnim posiedzeniu postanowił:

- 1) odwołać wszelkie udzielane urlopy,
- 2) nawołać urzędników, pozostających na stanowiskach do zastępowania w pracy zaciągających się kolegów,
- 3) wypłacić rodzinom wstępujących do służby ochotniczej przez cały czas bytności ich w armii połowę pensji,
- 4) zapewnić tym urzędnikom po powrocie zajmowane stanowiska.

Posiedzenie magistratu m. Zgierza na-
stąpiło się do Armii Ochotniczej.

(k) Na walnym zebraniu urzędników w mieście postanowiono jednomyślnie zaciągnąć się do Armii Ochotniczej, aby uchronić granice państwa od grożącego niebezpieczeństwa — bolszewizmu — przyczem uchwalono rezolucję treści następującą:

- 1) Zobowiązać kolegów pozostających na stanowiskach do wstępowania w pracy zaciągających się do Armii Ochotniczej;
- 2) W tym celu przedłużyć godziny w ten sposób, że praca we wszystkich biurach magistratu trwać będzie od godz. 8 rano do 1 po poł., od 3 do 6 wieczorem;
- 3) Opatkować się na rzecz rodzin kolegów wstępujących do Armii Ochotniczej — w tym celu, aby pokryć drugą część pensji i rodzinom Ochotników — u których wynaczona przez magistrat.

Zasłki na cele opieki społecznej.

(k) Ministerjum pracy i opieki społecznej asygnowało na ręce delegata okręgu łódzkiego p. A. Lewandowskiego, na miesiąc kwiecień, maj i czerwiec marek 4.000 dla komisji opieki społecznej w okręgu łódzkim. Z sumy tej na samą Łódź przypada mk. 280.000.

Typy uszkodników.

W czasie agitacji za pożyczką w fabryce Jaris i Petull jeden z robotników Karol Herz przeciwnym był podpisaniu pożyczki i wyraził się w sposób ubliżający Polsce — rządowi, za co robotnicy oddali go w ręce policji.

Uliczka szeregowa.

Wczoraj zbieł szeregowiec Teodor Lit, mieszkaniec Łodzi, zameldowany przy ul. Przędzalnianej 10. Za zbiegiem zarządzono pościg.

Za ukrywanie się przed wojskiem.

Policja aresztowała ukrywających się przed służbą wojskową: Chaima Nyszenhauza, Jansla Altmanna, Mordkę Radomskiego, Izaaka Tabakablata, Szulema Majerczyka i Michała Kliczewskiego. Jednych odesłano do Dowództwa żandarmerji, drugich do PKU.

Aresztowanie złodzieja.

(k) Wczoraj na dworcu stacji Łódź-Kaliska straż kolejowa aresztowała S. Guzika, który skradł swojej kochance A. Badowskiej, zamieszkałej przy ulicy Kruczej 6, kilkanaście tysięcy marek i zamierzał uciec z Łodzi. S. Guzika osadzono w więzieniu przy ulicy Miłszo.

Polskie koleje żelazne.

„Goniec Krakowski” podaje szczegółowe dane co do naszego kolejnictwa i jego widoków na czas najbliższy. Charakterystyczne szczegóły przytaczamy powyżej.

1. Parowozy. Polska posiada obecnie 3000 parowozów. Po odliczeniu 40 procent parowozów chorych pozostaje 1800 parowozów w ruchu. Naprawa jednak polepsza się i przyspiesza. Stan parowozów „chorych” spadł z 70 proc. na 40 proc. Należy dążyć do tego, aby ten procent obniżyć się do połowy, czyli do stanu normalnego.

Na naprawę parowozów urządziła się fabryka Bortman i Szwede w Warszawie, a na szerszą skalę przystępuje do tego znana fabryka Fitzer i Gampersa w Sosnowcu. Fabryka ta będzie wyrabiała sama także kotły parowozowe. O budowie kompletnej fabryki parowozów na 120—140 lokomotyw rocznie na razie nie może być mowy, ponieważ koszt dochodziłby do 2 miliardów marek. Można by tylko pomyśleć o montowaniu parowozów z części składowych, przywiezionych z zagranicy, ale i tak montażowanie nie może powstać przed upływem dwu lat. Artykuł 238 dotyczy zwrotu taboru, zabranego przez Niemcy, artykuł zaś 375 reparycji taboru, wydanego przez Niemcy zwycięzcom. Od tego trzeba będzie potrącić to, co Niemcy zostawili na ziemiach polskich. Gdyby te artykuły traktatu zostały wykonane, otrzymalibyśmy 1671 parowozów.

2. Wagony. Sieć kolejowa Rzeczypospolitej Polskiej wynosi obecnie 17.149 km., w czem 1327 km. linii szerokotorowych typu rosyjskiego, ale niema w tej cyfrze wcale kolejek wąskotorowych. Na to posiadamy 76.000 wagonów towarowych. Odliczyć tu należy wagony szerokotorowe oraz wagony chore, których procent wynosi obecnie 9 proc., podczas gdy przed wojną wynosił 7—8 proc. Zostaje zatem 60.000 wagonów. Gdyby ruch miał być normalny, potrzebowalibyśmy najmniej, drugie tyle.

Z Ameryki ma przyjść zamówionych 4600 wagonów po 30 tonn, czyli tyle, co 9200 wagonów po 15 tonn. Z tego dwie trzecie przypada na węglarki, a jedna trzecia na kryte. Pierwsza partja, t. j. 700 wagonów, ma nadejść w czerwcu, a potem ma nadchodzić po 700 miesięcznie. Nie można jednak myśleć o tem, by w tej drodze uzupełniać dalej nasz deficyt wagonowy, ponieważ te wagony amerykańskie są produktem wojennym, ulegającym bardzo szybkiemu zniszczeniu.

Warszawska fabryka firmy Lilpop i Rau zajęta jest obecnie tylko remontem wagonów, naprawiając miesięcznie 300 do 400 sztuk, ale już w najbliższym czasie będzie mogła przystąpić do montowania nowych wozów, na razie na niezbyt wielką skalę. Montażownie wozów w Gdańsku będzie mogła również w części obsługiwać koleje polskie. Istnieje również projekt budowy fabryki wagonów w Ostrowcu na 2500 sztuk, oraz w Trzebinie na 2000 sztuk rocznie.

Deficyt nasz w wagonach zmniejszyłby się doraźnie, gdybyśmy mogli uzyskać na zasadzie artykułów 238 i 375 traktatu wersalskiego odpowiedni przydział wagonów niemieckich. Cyfra, która nam należała, według naszych obliczeń wynosi 7600 wagonów osobowych i bagażowych, a 45.296 wagonów towarowych. Od zrzeczności i energii rządu zależy, czy na konferencji w Spa potrafi wydobyć wagony i parowozy w takiej ilości, iżby ona poprawiła mogła znacząco sprawność naszych kolei.

Oszczercstwo na robotnika polskiego, a rzeczywistość.

Nasze gazety prawnicze już niejednokrotnie wypowiadały się o oszcercstwie pod adresem polskiej klasy robotniczej, zarzucając jej lenistwo, rozmyślnie wywoływanie strejków za obce pieniądze, wpychanie w grób Ojczyzny, ostatnio nawet Rzeczpospolitą, organ Paderewskiego, odważył się wypowiedzieć, że polska klasa robotnicza jest najmniejprodukcyjniejszą klasą społeczną w Polsce. Tymczasem co się okazuje w rzeczywistości?

Na jednym z ostatnich posiedzeń Sejmu poseł Wierzbicki, endek, stwierdził, że produkcja Polski stale się podnosi, co się przecież dzieje za sprawą robotników. Oto wywody Wierzbickiego.

Wielka Brytania wyprodukowała w 1917 roku zaledwie 72 proc. produkcji przedwojennej. Francja 53 proc., Belgja 78 pr., Śląsk Górny w zarządzie niemieckim 64 pr., a Zagłębie Dąbrowskie i Krakowskie, które było w zarządzie polskim 68 proc. (brawo). Świadczy to o tem, jak wielkimi krokami Polska zdąża ku dźwigniowi swej gospodarki. Produkcja nasza w porównaniu z pierwszym półroczem 1919 roku wzrosła w drugim półroczu o 15 proc., w pierwszym kwartale 1919 r. o 34 proc., w marcu o 40 proc. mimo wszystkie trudności. Co się tyczy przemysłu włóknistego, to surowce kupione od Anglii Niemcy wywieźli, nie oddali nam należnych sum, wobec czego mamy zobowiązania wobec Anglii. W przemyśle tym doszliśmy do jednej trzeciej przedwojennej produkcji, w hutnictwie dojdziemy wkrótce do 37 proc. dawnej produkcji. Zaden naród w tak ciężkich warunkach nie może się poszczycić takimi rezultatami. Niech się świat dowie, że Polska nie straciła, ani jednego tygodnia i że jest silna. Przyczyną nam zwiększenie kontyngentu węgla ze Śląska Górnego 250.000 ton miesięcznie, Niemcy wskaźne zaapelowali, aby nie pozwolić na ten wywóz. Zdobyć tego węgla wzmoże naszą ekspansję.

Płace Robotników rolnych.

I.

Komisja Polubowna na powiat Brzeziński ustaliła w dniu 7 lipca r. b. następujące warunki pracy dla posylek, komorników i rzemieślników folwarcznych.

Przesyłki. Kategoria I. od 1. 7. 20. — 1. 10. 20. dziennie 6 marek, od 1. 10. 20. — 1. 4. 21... 4.00 nadto 2 funty żyta i 10 funtów kartofli.

Kategoria II. od 1. 7. 20. — 1. 10. 20. dziennie 9 marek, od 1. 10. 20. — 1. 4. 21... 6 marek, nadto 2 i pół funta żyta i 10 funtów kartofli.

Kategoria III. od 1. 7. 20. — 1. 10. 20. dziennie 15 marek, od 1. 10. 20. — 1. 4. 21... 8 marek, nadto 3 funty żyta i 10 funtów kartofli, pozatem otrzymują domownicy w jesieni wartość pół korca żyta po cenie kontyngensowej.

Komornicy pobierać będą płacy 1950 marek rocznie, pół ordynarji ordynarjusza i 8 — 12 metrów drzewa zależnie od liczby chodzących do pracy.

Rzemieślnicy pobierać będą 1500 marek pensji zasadniczej, ordynarja z dodatkiem 2 korcy żyta lub jęczmienia i 50 prętów ziemi pod kartofle według uznania właściciela.

II.

Komisja Polubowna na powiat Łaski ustaliła dnia 8 lipca następujące warunki płacy dla posylek, komorników i rzemieślników.

Posyłki: Kategoria I. od 1. 7. 20. — 1. 10. 20. dziennie 7 marek, od 1. 10. 20. — 1. 4. 21... 5 marek nadto 2 funty żyta i 10 funtów kartofli.

Kategoria II. od 1. 7. 20. — 1. 10. 20. dziennie 10 marek, od 1. 10. 20. — 1. 4. 21... 6 marek, nadto 2 i pół funta żyta i 10 funtów kartofli.

Kategoria III. od 1. 7. 20. — 1. 10. 20. dziennie 15 marek, od 1. 10. 20. — 1. 4. 21... 10 marek.

Majątki, które w czasie od 1. 4. 20. — 1. 7. 20. naturalji nie dawały, dadzą posyłkom pół korca żyta lub gotówką po cenie kontyngensowej.

Komornicy, pobierać będą to samo co w powiecie brzezińskim, a dla rzemieślników obowiązują kontrakt powiatu Łódzkiego.

Sejm uchwalił etat plac urzędniczych.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Sejmu definitywnie uchwalił następujący etat plac urzędniczych dla dwunastu kategorii: I — 5.000 mk., II — 4.500, III — 3.800, IV — 3.200, V — 2.600, VI — 2.100, VII — 1.600, VIII — 1.800, IX — 1.100, X — 800, XI — 600, XII — 450. Za wysługę otrzymania urzędnik za każdy rok 2 i pół proc. pobieranej płacy zasadniczej. Urzędnikom mającym studia wyższe wylicza się 5 proc. płacy zasadniczej za każdy rok służby. Jednak nie

może to przekroczyć 20 proc. płacy zasadniczej.

Uposażenie składa się oprócz płacy zasadniczej, dodatków za wysługę lat, także z dodatku drożynianego, podmiełonego na cztery grupy, według stosunków rodzinnych. Dodatek ten oblicza się w miarę schodzenia do niższych stopni służbowych. Np. w pierwszym stopniu służbowym dla urzędników samotylnych wynosi 1 proc. a w 12-y 1/8 proc. Można powiększa się dla małej rodziny o 4 jednostki, dla średniej o 7 jednostek, a dla dużej o 10 jednostek.

Funkcjonariusze niżsi pobierają w 9-ciu stopniach płacy następujące zasadnicze płace miesięczne: 350, 400, 450, 500, 550, 600, 650, 700, 800. Stosują się do nich także postanowienia artykułu 4-go, oprócz tego otrzymują dodatki drożyniane, przyczem mnożna jest wyższa, bo np. dla samotnych sięga od 2 do 1/6 proc.

Sejm uchwalił następnie uwagę o uposażeniu sędziów i prokuratorów, pracowników kolei państw., funk. policyj państw., nauczycieli publ. szkół pow., inspektorów szkolnych, zastępców inspektorów szkół, profesorów i innych wykładowców i pomocników naukowych w państ. szkołach akad., nauczycieli, dyrektorów i instruktorów państw. szkół zawodowych oraz seminarjów dla nauczycieli szkół zawodowych.

Wreszcie uchwalił Sejm upoważnić ministra skarbu do udzielenia kooperatywom urzędników państwowych pomocy finansowej w wysokości 300 milionów marek.

Książka szkolna 105 marek!

Inteligencji polskiej grozi zagłada. — O interwencję Ministerjum oświaty.

Zbliża się nowy rok szkolny, a z nim niezbędne kupowanie książek szkolnych, stanowiące już i dotychczas poważną pozycję w budżecie rodzin co u dzieci w wieku szkolnym. Ogół rodziców, obarczonych działwą w wieku szkolnym, nie przypuszcza może nawet, że ukartowany został zamach, który zwyciężyć musi ich dążenia, idące w tym kierunku, by dzieciom dać odpowiednie wykształcenie. Prostu bowiem nie będą w możności dostarczenia potrzebnych książek.

Oto prywatne wydawnictwa, firmy K. S. Jakubowski we Lwowie, ustanowiły cennik, który uniemożliwi przeważnej części rodziców posyłania dzieci do szkoły. I tak: Germana, ćwiczenia niemieckie mają kosztować 85 marek, zoologia Nussbauma dla klas wyższych 108 marek, Reitera czytania na I kl. 79 marek, Reitera, czytania na II kl. 105 marek, Strońskiego, arytmetyka stop. niższy 79 marek, Krajewskiego czytaniadla klas dla III kl. 85 marek. Ceny innych książek utrzymane są na tym samym mniej więcej poziomie.

Cyfrę tę mówią same za siebie, świadczą, że szkoła polska stanie się przywilejem paskarzy, że inteligencji narzecz grozi zagłada, że setki dzieci uzdolnionych ze sfery urzędniczych i robotniczych będą odepchnięte od bram świątyni wiedzy! Wykluczeniem jest bowiem, aby człowiek zarabiający 4—5 tys. marek (a więc nawet stosunkowo nieźle sytuowany) mógł, jeśli posiada dwoje lub troje dzieci, wydać na książki dla nich 2000 — 3000 marek. Będzie zatem albo zmuszony odebrać je ze szkoły, lub posyłać je bez książek, na czem — jak łatwo pojąć, — ucierpi nauczanie.

Zbrodnia przeciwko rozwojowi inteligencji polskiej jest system obecnie panujący, który polega na tem, że pewne prywatne wydawnictwa, które mają monopol na wydawanie książek szkolnych, dyktują samowolnie ceny, podnosząc je horendalnie.

Dlaczego ministerjum oświaty nie zajmie się tą ważną sprawą, dlaczego nie wdroży akcji któraby ukrociła samowolę spekulantów? Przy wydawaniu książek tak nieodrocznych dla społeczeństwa, jak podręczniki szkolne, zysk nie powinien, nie może wynosić więcej niż 2 do 4 proc. Natychmiastowa interwencja czynników mlerodajnych jest konieczną, jeżeli mamy zapobiec grożącej inteligencji polskiej katastrofie.

Składajcie na akcję werbunkową przy NPR.

Mowa Trockiego.

Z Helsingforsu donoszą: Na posiedzeniu rady komisarzy bolszewickich w Moskwie, Trocki w swej mowie oświadczył, że ofensywa czerwonej armii została rozpoczęta w krytycznym czasie, gdy armia polska zagrażała poważnie Rosji sowieckiej. W tej tak ważnej chwili rząd sowiektów postawił wszystko na jedną kartę, bo wszystkie rozporządzenia siły pchnął na front polski, ogłaszając przez to inne fronty. Stawka ta przyniosła już częściowy tryumf. Nie należy jednak już w błogim pokoju założyć rąk, lecz trzeba wyżyć wszystkie siły, aby wroga doszczętnie pokonać bo armia polska nie daje za wygraną. Wznagająca się siła ofensywy armii ochotniczej Wrangla daje poważne powody do obaw, armia polska wzmacnia się coraz bardziej, już mnożą się znaki zbliżającej się kontrofensywy polskiej.

Agitacja w Polsce się nie powiodła.

Trzeba pamiętać o tem, że dla Polski jest to gra na śmierć i życie i do ostatniego tchu nie złoży ona broni. Zło spisała się partja komunistyczna, pracująca w Polsce. — Nie wykonała ona żadnych czynów któreby dopomogły ludowi polskiemu. Dlatego tak się stało narazie, jeszcze nie wiemy, tylko wypada zastrzec, że rząd sowiektów wyrzucił olbrzymie sumy na cele partji w Polsce, a obecnie niema z tego najmniejszej korzyści.

Chłopi rosyjscy nie chcą iść do armii czerwonej.

W Rosji będzie koniecznym przeprowadzenie ponownej mobilizacji. Tymczasem musi się zwrócić uwagę na więcej niż marne wyniki dotychczasowych mobilizacji.

Szczególnie ludność włościańska, która nie jest zadowolona od zaprowiantowania przez rząd sowiektów, ukrywa się po lasach, a nawet wysłanych w celu

przeprowadzenia mobilizacji komisarzy albo przepędza, albo nawet stawia zbrojny opór. Należy więc obmyśleć środki, któreby chłopów zupełnie uczyniły zawistym od rządu sowiektów, aby przez to nakłonić go do wstępowania w szeregi czerwonej armii, a to tembardziej, że armia polska stoi w przededniu znacznego powiększenia się i armja ochotnicza Wrangla dzięki opróżnieniu frontu uzyskuje znaczne sukcesy. Musimy wyżyć wszystkie siły, bo inaczej los republiki sowiektów może stać się rozpaczliwym.

Plany sowieckie co do Litwy i Czech.

„Kurier Polski” podaje: od osoby przybyłej z Minska otrzymujemy następujące informacje:

Z Nr 170 sowieckiego „Komunisty” dowiadujemy się, że Radek przemawiał publicznie na zgromadzeniu robotników o planach politycznych sowiektów. Oświadczył on:

„Oprócz Polski szlacheckiej mamy jeszcze innych wrogów: białogwardyjską Litwę i Czechosłowację, gdzie podobnie jak w Polsce panuje straszny biały terror. (1) Wojska nasze wkrótce zajmą Wilno i oddadzą go Litwie, ale obalą obecny rząd i utworzą litewską republikę sowiecką. Prezydentem Litwy sowieckiej będzie Kapsukas-Mickiewicz. Co do Czech, to po obaleniu Polski (1) wkroczymy do Pragi, gdzie ludność chętnie (1) nas przyjmie jak świadczą ostatnie wypadki w Kladnie. Prezydentem Czech będzie albo Muna, albo dr. Smeral.

Masaryk nie jest już w Czechach popularny, gdyż zdyskredytował się w opinii robotników czeskich swą reakcyjnością. Czesi chętnie przyjmą ustrój sowiecki.

Co do Polski — to narazie Radek nie udzielił bliższych informacji.

Te wywody p. Radka, który jest bądź co bądź osobistością dobrze poinformowaną o rzeczywistych zamiarach bolszewików, mocno nadwyrażają podstawę, na której opiera się konstrukcja dyplomatyczna p. Lloyd George'a.

Wiece N. P. R. we Włoszczowie.

W ub. niedzielę we Włoszczowie zwołany został wiec przez organizację Narodowej Partji Robotniczej. Na wiec przybyli posłowie Franciszek Festerkiewicz i Józef Zagórski.

Poseł Festerkiewicz w swym przemówieniu wyjaśnił zebranym groźną sytuację na froncie, jak również sprawy wewnętrzne, nawołując, by szerokie rzesze ludu wiejskiego i miejskiego wstępowały do wojska i popierały pożyczkę państwową. Poseł Zagórski przedstawił politykę zagraniczną, krytykując stanowisko państw sprzymierzonych w stosunku do Polski, nawołując, że tylko liczyć można na samych siebie. Ofiarność chłopów i robotników konieczna. Równość praw ludu wymaga równych ofiar dla Polski. Po wiecu zebrano znaczną sumę na sztandar tworzącego się pułku we Włoszczowie, jak również i na ranne żołnierzy. Uchwalono następującą rezolucję: Na wiecu zwołanym przez N. P. R. w liczbie około 2500 osób uchwalamy co następuje. Oddajemy się wszyscy Tobie Naczelniku Państwa do Twego rozporządzenia, niosąc ojczyźnie krew i mienie. Prowadź nas do odparcia hord bolszewickich i aż do zwycięstwa.

Skrzynka do listów.

Głos Polki-Obywatelki.

Szanowny Redaktorze!

Racz w swym poczytnym piśmie pozwolić mi się zwrócić do ogółu kobiet polskich, zwłaszcza do tych, które

każdy grosz zapracowany lub zdobyty, tracą na stroje. Wszak gdyby każda z nich choć o jedną suknię, o jedną bluzkę, o parę pończoch, bucików mniej kupiła, lub też tańsze, mniej eleganckie, to ileżby to tysięcy zostało na zakupienie Pożyczki Odrodzenia. I tak kiedy brak pieniędzy w kraju, kiedy brak żołnierzom naszym niezbędniejszych potrzeb, żadna z kobiet nie odmówi sobie bodajby tego, ażeby zamiast jedwabnych pończoch, kupić sobie tańsze bawełniane, a te pieniądze oddać na potrzeby kraju. Niech żadna o tem nie myśli aby ty ko się ubrać.

Aż litość bierze gdy się codziennie widzi te lalki postrzone, uśmiechnięte, zadowolone, wesole, flirtujące. I chodzi ten tłum bezdusznych strojań jak za dobrych czasów z wyrazem na twarzy takim, jakby chciały powiedzieć: „Patrzcie i podziwiajcie, na co nas stać, ile nosim na sobie tysięcy!” Trzeba znaleźć drogę do tych serc! Bo do prawdy, że to wstyd, ażeby wszystko na stroje wydawać, a tylko tam jakieś resztki zbywające dawać naszej drogiej Ojczyźnie. Chcę wierzyć, że me proste słowa zrobią swoje i pobudzą niejedną z Polek do oszczędności i prostoty, zwłaszcza dziś, gdy kraj jest w potrzebie. I my Polki powiedzmy za innymi: Wszystko dla frontu! Wszystko dla Ojczyzny!

Łączę wyrazy szacunku czytelniczka „Pracy”.

B. K.

Patryjotyzm robotników polskich.

Fabryki Tow. Akc. Leonardt, Woelke i Girbardt złożyły na ręce szefa Sztabu DOGen. Ł. pułkownika Kuchinki 14,684 Mk. do dyspozycji gen. Hallera na Armię Ochotniczą.

Kupujcie Pożyczkę Odrodzenia.

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

OGŁOSZENIE.

W Miejskim Seminarjum Nauczycielskiem w Łodzi wakuje od roku szkolnego 1920/21 stanowiska nauczycieli:

historji i geografji, muzyki i śpiewu, ogrodnictwa i pszczelarstwa, nauki o Polsce wraz z wiadomościami obywatelstwa.

Reflektanci na powyższe proszeni są o składanie ofert do dnia 1 sierpnia r. b. w biurze Wydziału Szkolnictwa, Piarowicza 3, I p. od 1 do 3 po południu.

MAGISTRAT.

Potrzeba niezwłocznie do robót rolnych w Poznaniu

2500 kobiet i 500 mężczyzn:

Chcący wyjechać mogą dowiedzieć się o warunkach i zapisać się na roboty

w Oddziale Rolnym

Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w ŁODZI
Szosa ROKICINSKA Nr. 43,
codziennie od 9-ej do 2-ej po południu.

!! KAWA SŁODZONA !!

„KAWO-SŁODOL”

z chrześcijańskiej palarni kawy wyrób i sprzedaż dozwolona przez Minister. Zdrow. Publicznego. Po ugotowaniu otrzymuje się kawę smaczną, słodką i pożywną.

Żądać wszędzie — uniknąć fałszyków.

Główny skład (Baluty) ul. Zawadzka Nr. 9.

J. TRAWKOWSKI i A. KUPKE.

Sklepem i kooperatywom rabat. 2336-8

Ogłoszenie.

Podaje się do wiadomości czynnych wytwarzających zakładów przemysłowych m. Łodzi, oraz firm i instytucji, uprawnionych do korzystania z deputatu żywnościowego, w myśl rozporządzenia Ministerstwa Apropowizacji z dnia 8 października 1919 r., że celem uzyskania odnośnego przydziału na m. wrzesień 1920 r., winny złożyć do Miejskiej Komisji Kwalifikacyjnej, Średnia 16, Oddział Żywnościowy, imienną listę swych pracowników, niezależnie od rodzaju ich zajęcia, zaświadczoną przez p. Inspektora Pracy, a także własnoręcznie pokwitowaną z odbioru żywności przez każdego robotnika, do 1 sierpnia 1920 r.

Zastrzega się, że listy, złożone po tym terminie, będą kwalifikowane na m. październik 1920 r.

To samo dotyczy zakładów przemysłowych, firm i instytucji już zarejestrowanych w ubiegłych miesiącach.

Miejska Komisja Kwalifikacyjna przy Magistracie m. Łodzi.

„Kolonje robotnicze”

brozurka napisana przez inż. Roszkowskiego odbitka ze „Sprawy Robotniczej” wyszła nakładem Spółki wydawniczej „POCHODNIA” i jest do nabycia w Sekretarjacie N. P. R. (Piotrkowska Nr. 91) oraz we wszystkich księgarniach.

Potrzebny spawacz (szwajser)

wiadomość i Francuski Zakład, Sienkiewicza 22.

Ogłoszenia drobne.

A.A.A. Tańiej niż wszędzie, bo w prywatnym mieszkaniu. Resztki i od sznurek różnych towarów lokciowych. Klińskiego (Wilzowska) 40 m. 10, front, II piętro, z prawa. Kooperatywom i spółkom rabat. 2518-10

A.A.A.K. Kupię meble, dywany, garderobę, futra, bieliznę i różne sprzęty domowe, płace najchętniej. Wólczańska 43, m. 6, Chrzastowicz. Dyktowana Janina zagubiła — paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 2358-1

Dunajski Antoni zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 2346-3

Polla Romanowi skradziono portfel w którym się znajdował paszport, książeczka Pol. Zw. Zaw., legitymacja N. P. R. 200 mk. i inne różne dokumenty. 2352-8

Patyk Edmund zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 2313-3

Gatrowy może się zgłosić w biurku H. Szwarc, Chojnacki Henryka 19. 2226-5

Grzegorz Franciszek zagubił dowód osobisty, wydany w Łodzi. 2358-1

Polubner Stanisław zagubił zaświadczenie wojskowe, wydane w Łodzi. 2319-7

Gatrowski Stanisław zagubił kartę, wydaną z fabryki Geyera. 2321-5

Jankiewicz Moszek zagubił dowód osobisty, wydany w Łodzi. 2345-5

Jankiewicz Antoni zagubił legitymację chlebową, wydaną w Łodzi na 4 osoby. 2350-1

Koplowicz Józef zagubił kartę rejestracyjną, wydaną w Łodzi. 2316-3

Elek Katarzyna zagubiła paszport niemiecki, wydany w Górze. 2354-1

Ubrania

Myskie od 1250 marek, dzieciinne od 200 mk., palta chłopięce i paniejskie od 425 mk. ubrania ze szlachej tkaniny 60, obuwie, kurki, spodnie, kosule, kaletony, towary lokciowe na taniej poleca chrześcijańska składnica towarowa pod firmą „Jarmark Łódzki”, Piotrkowska 44, I piętro, front. 2342-5

Ubrania męskie od mk. 1250, dzieciinne od 200, palta chłopięce i paniejskie od 425, ubrania ze szlachej tkaniny 60. Obuwie, kurki, bluzy, spodnie najtańszej poleca „Jarmark Łódzki”, Piotrkowska 44, I piętro, front. 2123-4
Wienheim Dawid zagubił legitymację chlebową, wydaną na 4 osoby. 2341-1